

INSTITUTUL NAȚIONAL DE MANAGEMENT AL SERVICIILOR DE SĂNĂTATE

RAPORT DE ACTIVITATE

2023

Cuprins

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII PENTRU MANAGEMENTUL SERVICIILOR DE SĂNĂTATE.....	2
FURNIZAREA ȘI ORGANIZAREA PROGRAMELOR DE FORMARE ȘI DEZVOLTARE PROFESIONALĂ.....	6
PROIECTE ȘI ACTIVITĂȚI DE CERCETARE.....	10
ANALIZE, STUDII ȘI ASISTENȚĂ TEHNICĂ	19
ANEXE	
Anexa1 Publicații în anul 2023.....	25
Anexa 2 Prezență la evenimente științifice în anul 2023.....	29

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII PENTRU MANAGEMENTUL SERVICIILOR DE SĂNĂTATE

Institutul Național de Management al Serviciilor de Sănătate (INMSS) a fost înființat în baza Ordonanței nr. 14 din 13 iulie 2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății prin reorganizarea Școlii Naționale de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în Domeniul Sanitar (SNSPMPDS)

și funcționează conform Hotărârii Guvernului nr. 1.183 din 29 septembrie 2022.

Institutul Național de Management al Serviciilor de Sănătate include un *Centru de Excelență în Dezvoltarea Capacității pentru Managementul Serviciilor de Sănătate* și un *Centru de Resurse Umane, Evaluare și Analiză a Serviciilor de Sănătate* și are rol în implementarea Reformei managementului serviciilor de sănătate și a resurselor umane din sănătate din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) finanțat prin Mecanismul de redresare și reziliență al Uniunii Europene, precum și în fundamentarea și implementarea politicilor Ministerului Sănătății.

Pregătirea Centrului de Excelență în Dezvoltarea Capacității pentru Managementul Serviciilor de Sănătate pentru îndeplinirea misiunii sale a fost sprijinită de Organizația Mondială a Sănătății (OMS) în cadrul unui proiect de asistență tehnică oferită Ministerului Sănătății în vederea implementării Componentei 12. Sănătate a PNRR. După o prealabilă analiză a programelor de formare în managementul serviciilor de sănătate oferite în România, echipa de experți OMS a furnizat șase module de formare a formatorilor, a facilitat cinci vizite de documentare a lectorilor în universitățile partenere și a furnizat 60 de module (teme de curs) care să fie adaptate de lectorii români și inserate în programele proprii de formare în managementul serviciilor de sănătate.

Cele șase module de formare a formatorilor au avut următoarele teme:

- Etică și Integritate în Managementul Serviciilor de Sănătate

Acest curs a abordat aspecte fundamentale de etică și integritate în sectorul sănătății, aprofundând principalele dileme etice apărute în activitățile manageriale zilnice din domeniul sănătății. A fost abordat modul în care managerii au navigat printre așteptările etice contradictorii din partea diferitelor părți interesate și prevenirea și gestionarea etică a hărțuirii sexuale, a discriminării și a hărțuirii colective. De asemenea, a fost discutată și gestionarea responsabilă a eșecurilor produselor sau serviciilor. Pe parcursul cursului, aceste întrebări au fost explorate prin analiza studiilor de caz, discuții în grup și prelegeri cu profesori invitați.

- Sănătate Publică și Politici de Sănătate

Cursul a examinat în mod critic principiile sănătății publice, a deconstruit sistemele și politicile de asistență medicală și a transmis cunoștințe avansate în domeniul dezvoltării și analizei politicilor. Programul a facilitat discuții nuanțate cu privire la economia sănătății publice, în timp ce a perfecționat promovarea și prevenirea sănătății, discutând în același timp teoriile privind schimbarea comportamentului. Participanții și-au îmbunătățit înțelegerea și expertiza în aceste fațete esențiale ale sănătății publice prin studii de caz personalizate și lucru pe echipe cu specialități diferite.

- Inovare și Transformare Digitală

Acest curs a aprofundat conceptul de inovare în contextul asistenței medicale. Acesta a continuat să exploreze tehnologiile digitale în domeniul sănătății, cum ar fi dosarele electronice de sănătate (EHR), telemedicina, sănătatea mobilă (mHealth), inteligența artificială (AI) și tehnologia portabilă, precum și potențialul acestora de a îmbunătăți îngrijirea pacienților și de a spori eficiența. De asemenea, a acoperit complexitatea analizei datelor din domeniul sănătății, rolul informaticii medicale, al big data și al analizei predictive în transformarea asistenței medicale. Segmentul final al cursului s-a concentrat pe inovația centrată pe pacient și orientată spre pacient.

- Organizarea și furnizarea serviciilor de sănătate

În colaborare cu participanții, cursul a urmărit descrierea, înțelegerea, gestionarea și îmbunătățirea furnizării de servicii de asistență medicală în țară. Subiectele principale atinse au fost îmbunătățirea sănătății populației, îmbunătățirea experienței pacientului (și a familiei), menținerea sustenabilității economice și asigurarea unui mediu de lucru de înaltă calitate pentru profesioniștii din domeniul sănătății și alți lucrători. Pe lângă acest cadru general, cursul a explorat diverse subiecte, cuprinzând excelența tehnică, excelența proceselor, excelența experienței pacientului, excelența experienței profesionale și alinierea operațiunilor la strategie.

- Metode inovative de formare postuniversitară

Acest curs interactiv a pornit de la evaluarea conținutului programelor de studii actuale folosite de participanți și explorarea integrării unor metodologii de predare alternative. Obiectivele cursului au fost de a îndruma participanții când și cum să aplice aceste metodologii, de a cultiva entuziasmul pentru punerea lor în aplicare, de a împărtăși principii, perspective și experiențe esențiale și de a introduce tehnici specifice de feedback.

- Leadership și managementul schimbării

Cursul a oferit participanților cunoștințele, strategiile și abilitățile practice necesare pentru a induce schimbări durabile și cu impact în mediul dinamic al asistenței medicale. Cursul a îmbinat prezentări academice, studii de caz și simulări, facilitând discutarea principiilor leadershipului sustenabil, dezvoltarea strategiilor eficiente de management al schimbării și a tehnicilor de formare a echipelor, încurajând o cultură organizațională care să adopte sustenabilitatea și schimbarea.

Vizitele de documentare a lectorilor INMSS și G6 au avut loc la: Școala Națională de Sănătate Publică a Universității Nova din Lisabona, Facultatea de Administrare a Afacerilor - IESE Business School din Barcelona și Universitatea din Milano.

În scopul derulării proiectelor de formare în managementul serviciilor de sănătate pentru personalul din sistemul public de sănătate, formare pentru dezvoltarea resurselor umane din sănătate și formare în vederea creșterii integrității, reducerii vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul de sănătate, INMSS a încheiat acorduri de parteneriat cu Ministerul Sănătății și cu universitățile partenere ale Asociației Alianța G6 și a depus propuneri la apelul de finanțare a acestor proiecte MS-RO32. De asemenea, INMSS a depus o propunere pentru finanțarea proiectului de construcție și dotare unui ”Centru de Excelență în Managementul Serviciilor de Sănătate” la apelul MS-RO31.

Modulele dezvoltate de experții OMS vor fi utilizate pentru dezvoltarea programelor de formare specifice în managementul serviciilor de sănătate pentru categorii noi de personal (membri ai comitetelor directoare ale spitalelor; directori executivi, directori executivi adjuncți, medici șefi ai Direcțiilor Județene de Sănătate Publică; directori, medici șefi ai Caselor Județene de Asigurări de Sănătate; manageri ai Serviciilor Județene de Ambulanță; personal de conducere din structurile Ministerului Sănătății și Casei Naționale de Asigurări de Sănătate; conducători ai instituțiilor aflate în subordinea și coordonarea Ministerului Sănătății; personalul cu atribuții administrative și de management din cadrul serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și ambulatoriu; personalul cu atribuții administrative și de management din structurile responsabile de domeniul sănătății din cadrul autorităților administrației publice locale), care vor fi elaborate și furnizate în cadrul proiectului de formare în managementul serviciilor de sănătate pentru personalul din sistemul public de sănătate, finanțat de PNRR. De asemenea, temele modulelor de formare de formatori susținute de experții OMS vor face obiectul programelor de perfecționare a managerilor din sistemul de sănătate.

Programele de formare ale INMSS au fost adaptate calitativ conform Ordinului Ministrului Sănătății nr. 3143 din 7 octombrie 2022 privind stabilirea criteriilor de evaluare a calității în vederea avizării cursurilor de perfecționare în management sanitar sau management al serviciilor de sănătate.

FURNIZAREA ȘI ORGANIZAREA PROGRAMELOR DE FORMARE ȘI DEZVOLTARE PROFESIONALĂ

Formarea în domeniul sănătății publice și a managementului sanitar

În paralel cu pregătirea pentru a furniza noile programe de formare, Centrul de Excelență în Dezvoltarea Capacității pentru Managementul Serviciilor de Sănătate a continuat în anul 2023 furnizarea de programelor preluate de la fostul Centrul de Management și Promovarea Sănătății, și anume:

- *Programul de formare în vederea obținerii atestatului în managementul serviciilor de sănătate*, pentru medici, medici dentiști și farmaciști confirmați în grad de specialist sau primar - derulat în șase serii, din care două au început în anul 2022 și două urmează să se finalizeze în anul 2024, serii la care au participat 226 de cursanți, iar seriile finalizate în 2023 au înregistrat 130 de absolvenți. Trei serii au fost susținute de lectorii din București, două serii au fost susținute de colaboratorii noștri de la Catedra de Sănătate Publică și Management Sanitar de la Facultatea de Medicină și Farmacie “Gr. T. Popa” Iași, și o altă serie de cei de la Catedra de Sănătate Publică și Management Sanitar a Facultății de Medicină și Farmacie “Victor Babeș” Timișoara;

- *Programul de formare în Management spitalicesc destinat managerilor de spital*, la care participă nu doar managerii de spital, ci și persoane implicate în structurile administrative (Ministerul Sănătății, DSP, ASSMB, Consilii locale, etc), din lipsa programelor specifice de formare - a avut în derulare trei serii, la care au participat un număr de 120 de persoane; una dintre serii va finaliza cursul în anul 2024; în 2024 au fost 83 absolvenți ai programului de management spitalicesc;

- *Programul de formare în Management spitalicesc pentru directorii de îngrijiri și asistenții șefi*, pentru asistenți medicali, moașe și asistenți medicali generaliști cu studii postliceale și grad principal, și pentru cei cu studii superioare absolvite cu diplomă/licență în domeniul medical care ocupă sau doresc să ocupe poziția de director de îngrijiri sau de asistent șef. În cadrul acestui program au fost organizate trei serii de curs, din care una la Iași, ce au totalizat un număr de 84 participanți; în cursul anului 2023 au absolvit 54 de participanți; una dintre serii se va finaliza în anul 2024;

- *Programul de formare în Managementul calității în spital* organizat pentru angajații structurilor de management al calității serviciilor medicale din cadrul spitalelor, dar la care poate participa orice persoană absolventă de studii medii sau superioare care are interes în acest domeniu – a avut în anul 2023 trei serii, la care au participat 63 de persoane;

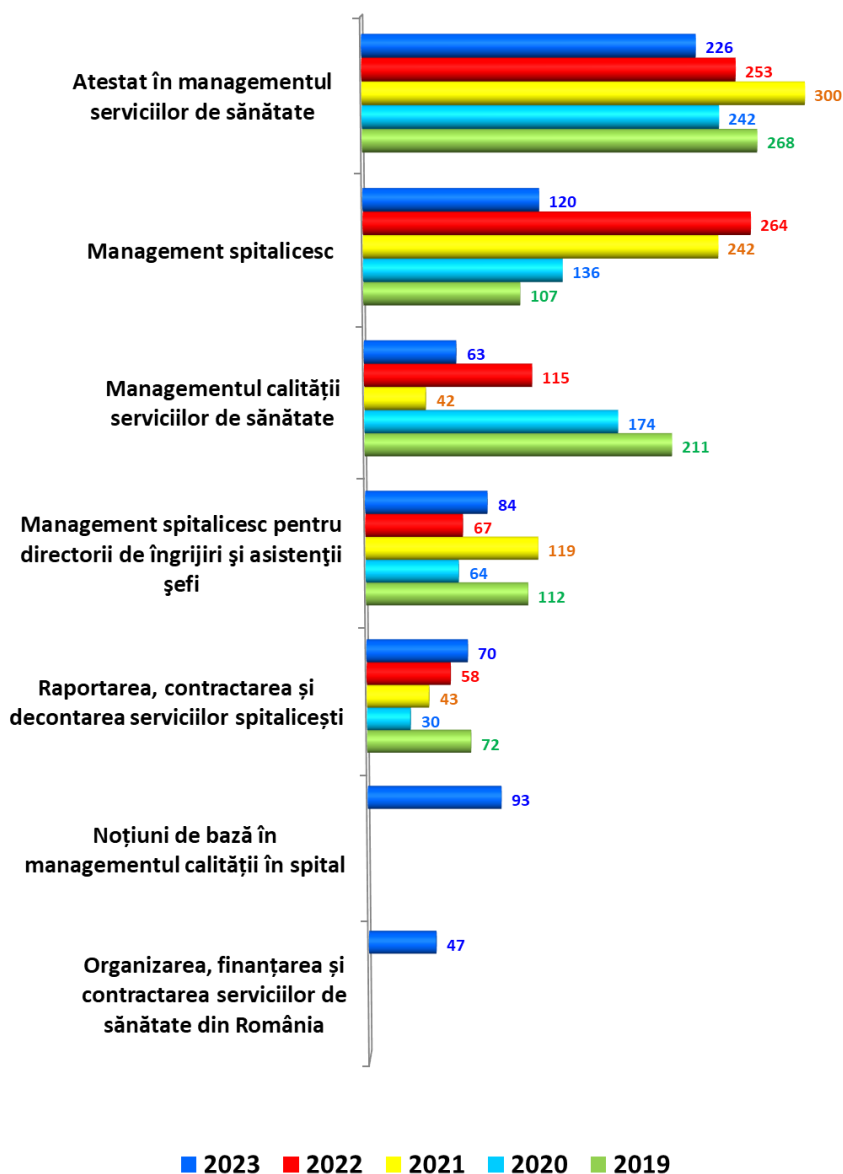
- Programul de formare în domeniul DRG cu titlul: “Raportarea, contractarea și decontarea serviciilor spitalicești”, destinat personalului cu atribuții în domeniul raportării și monitorizării activității clinice a spitalului, care a înregistrat 70 de participanți, din care 17 participanți din cadrul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină din Republica Moldova.

Cursuri de scurtă durată au fost organizate la solicitarea unor beneficiari:

- Organizarea, finanțarea și contractarea serviciilor de sănătate din România, organizat la solicitarea firmei Medtronic pentru 47 de participanți;

- Noțiuni de bază în managementul calității în spital, cu două serii totalizând 93 de participanți, la solicitarea Spitalului Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila”;

Figura nr. 1. Numărul de participanți pe tipuri de programe în perioada 2019-2023

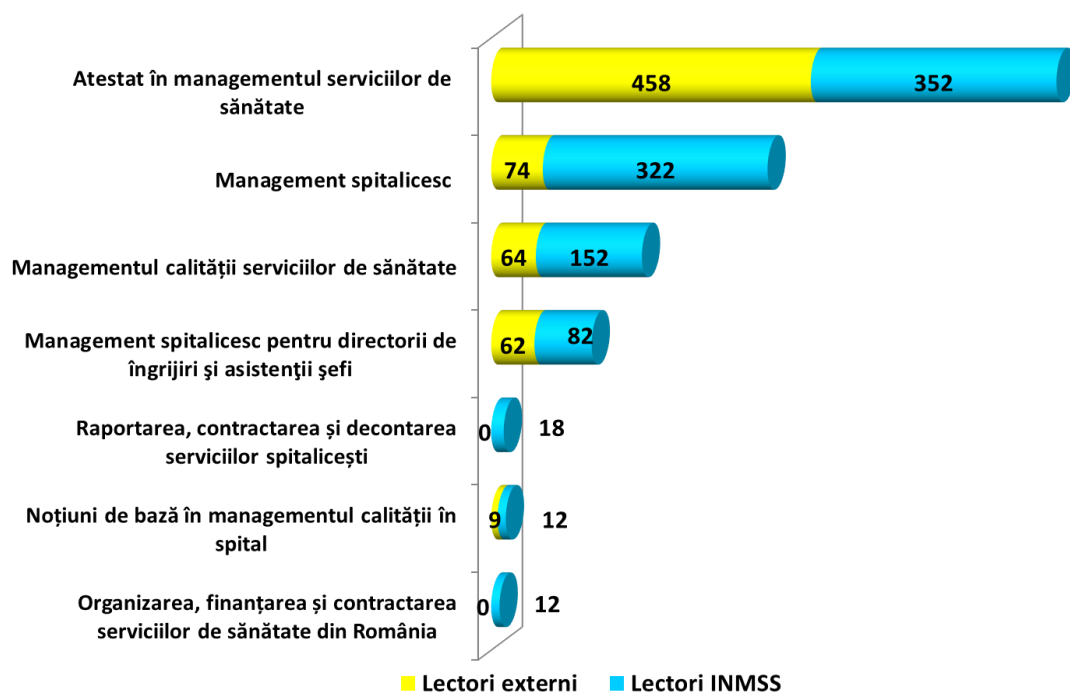

Sursa datelor: CDCMSS

De asemenea, INMSS a participat la 3 sesiuni de tip webinar organizate de Johnson & Johnson Romania, cu tema Dezvoltarea politicilor de sănătate și acces în depresie (reuniuni profesionale care au scopul de a educa specialiștii din spitale despre contractele cost-volum în psihiatrie), și a furnizat cursuri în cadrul proiectului CaPeSSCoSt și a celui în cadrul căruia au fost elaborate masterplanurile regionale de servicii de sănătate (vezi secțiunea Proiecte și activități de cercetare).

Numărul total de ore de predare efectivă realizate în cadrul programelor de formare în domeniul managementului serviciilor de sănătate furnizate în anul 2023, ca și numărul de sesiuni de curs și cel de cursanți au fost mai reduse decât în anii precedenți, datorită modificărilor organizatorice și a pregătirii pentru implementarea proiectelor care se vor desfășura în cadrul PNRR. Din cele 1.617 ore de predare, 950 ore au fost susținute de lectorii proprii (59%), iar 667 ore (41%) au fost susținute de către colaboratori externi (vezi Figura nr. 2).

Figura nr. 2. Distribuția orelor didactice susținute de lectori pe tipuri de program, 2023

Sursa datelor: CDCMSS

Programe de formare și dezvoltare profesională în domenii prioritare ale sistemului de sănătate din România

Serviciul formare resurse umane din cadrul Centrului de resurse umane, evaluare și analiză a serviciilor de sănătate (CRUEASS) a organizat în cursul anului 2023 un total de 48 de programe cu 124 de serii de curs pentru un număr de 4011 participanți. De asemenea, s-a inițiat organizarea de noi programe de specializare pentru asistenți medicali în anul 2024, la care s-au înscris 399 asistenți pentru programele de reconversie și 699 pentru programe de dezvoltarea abilităților. Structura programelor, a numărului de serii și a numărului de participanți pentru anul 2023 este redată în Tabelul nr. 1.

Tabel nr.1 Număr de programe, serii și număr total de participanți la fiecare tip de program, derulate și finalizate în anul 2023

Tip de programe de formare	Nr. programe din fiecare tip	Nr. de serii pentru fiecare tip de program	Nr. total participanți pentru fiecare tip de program
Atestate	13	34	658
EMC medici	4	8	216
EMC asistenți medicali*	6	15	353
EMCD	6	6	210
Specializare asistenți medicali – reconversie profesională	5	11	653
Specializare asistenți medicali – dezvoltare abilități	6	21	837
Ambulanțieri și registratori	4	22	702
Autopsieri și tanatopractori	4	7	382
Total	48	124	4011

EMC – educație medicală continuă

EMCD – educație medicală continuă la distanță

* include și alte categorii profesional

Tot în cursul anului 2023, au fost organizate examenele de absolvire pentru programele de specializare a asistenților medicali, la care s-au prezentat 1495 absolvenți, și pentru programele de formare pentru autopsieri și tanatopractori, la care s-au prezentat 216 absolvenți. De asemenea, în colaborare cu Direcția Generală Urgențe Medicale a Departamentului pentru situații de urgență a MAI, au fost acreditate 4 centre de formare pentru programul național de atestat în asistența medicală de urgență pentru asistenții medicali.

PROIECTE ȘI ACTIVITĂȚI DE CERCETARE

În anul 2023 INMSS a participat la derularea a 7 proiecte cu finanțare din programe europene. Două proiecte au fost finanțate din Fonduri structurale prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA):

- CaPeSSCoSt (2019-2023), "Îmbunătățirea calității și performanței serviciilor spitalicești prin evaluarea costurilor și standardizare" – Cod SIPOCA/SMIS: 724/129170
- "Crearea cadrului strategic și operational pentru planificarea și reorganizarea la nivel național și regional a serviciilor de sănătate" - SMIS 129165, SIPOCA 728.

Două proiecte sunt finanțate în cadrul Programului ERASMUS:

- BENDIt-EU (2020-2023), "Fenomenul Burnout în educație, normative și instrumente digitale în pentru universitățile europene" / "Burnout education, normative and digital tools for European Universities"
- SANTE + (2021-2023), " Crearea unei calificări europene pentru managementul calității serviciilor de sănătate și a riscurilor asociate acestora / Création d'une certification de formation européenne pour la gestion de la qualité des soins et des risques en santé".

Două proiecte derulate în cadrul unor parteneriate finanțate prin Programul COST (European Cooperation in Science & Technology):

- EVBRES - CA17117 (2018-2023), "Towards an International Network for Evidence-based Research in Clinical Health Research" / "Dezvoltarea unei rețele internaționale pentru cercetare bazată pe evidențe în cercetarea clinică";
- ERNST - CA19113 (2020-2024), "European Researchers Network Working on Second Victims" / "Rețeaua lucrativă a cercetătorilor din Europa asupra victimelor secundare ale efectelor adverse ale îngrijirilor de sănătate (profesioniștii)".

Un proiect finanțat în cadrul programului "UE pentru sănătate" / EU4Health (2021-2027) al Direcției Generale pentru Sănătate și Siguranță Alimentară (DG SANTE), gestionat de Comisia Europeană cu sprijinul European Health and Digital Executive Agency (HADEA): VAX-Action - Proiect 101133273 (2023-2025), " VAX-Action: tackling effectively vaccine hesitancy in Europe" / "VAX-Action: abordarea eficientă a ezitării față de vaccinare în Europa".

Proiectul CaPeSSCoSt - "Îmbunătățirea calității și performanței serviciilor spitalicești prin evaluarea costurilor și standardizare" – Cod SIPOCA/SMIS: 724/129170 a fost derulat de către Ministerul Sănătății, în parteneriat cu: Autoritatea Națională de Management al Calității în Sănătate (ANMCS), Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS) și Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în Domeniul Sanitar București (SNSPMPDSB) în perioada 20 decembrie 2019 - 18 decembrie 2023.

Principalele rezultate obținute în cadrul proiectului au fost următoarele:

- Metodologia de colectare a datelor de cost și a criteriilor de selecție a spitalelor pilot aprobată prin Ordinul ministrului sănătății nr. 299 din 08 martie 2021, precum și lista spitalelor pilot aprobată prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1.327 din 19 iulie 2021, ca rezultate de etapă, în baza cărora s-a realizat culegerea de date,
- Metodologia unitară de calculare a costurilor serviciilor spitalicești la nivel de caz/pacient în spitalizare continuă, realizată și ajustată pe parcursul culegerii și prelucrării costurilor la nivel de spital, finalizată în noiembrie 2023 (POCA 4235/10.11.2023) și înaintată Ministerului Sănătății, împreună cu un proiect de Ordin de aprobare,
- Metodologia de actualizare a sistemului de grupare a cazurilor spitalizate în regim de spitalizare continuă DRG înregistrată POCA 4259/29.11.2023, și înaintată Ministerului Sănătății împreună cu proiectul de Ordin privind aprobarea acesteia,
- Realizarea unui model pentru standardele de cost pentru serviciile spitalicești stabilite la nivelul spitalelor din România, finalizat la finalul lunii octombrie (POCA 4195 / 31.10.2023) și depus la Ministerul Sănătății împreună cu o propunere de Ordin de aprobare,
- Metodologia de implementare ICD-11 în România a fost finalizată în luna ianuarie 2023 (POCA 3236/26.01.2023),
- Manualul de management al calității serviciilor spitalicești realizat sub coordonarea ANMCS și publicat în luna martie 2023 cu ISBN 978-606-9686-46-1,
- Proiectul codului normativ privind managementul calității serviciilor de sănătate, a fost depus la Ministerul Sănătății, de către ANMCS, responsabilul acestei activități,

CaPeSSCoSt: "Îmbunătățirea Calității și Performanței Serviciilor Spitalicești prin Evaluarea Costurilor și Standardizare"
Cod SIPOCA/SMIS: 724/129170

„Îmbunătățirea Calității și Performanței Serviciilor Spitalicești prin Evaluarea Costurilor și Standardizare”
CaPeSSCoSt

Codul proiectului	SMIS 129170
Valoarea totală a proiectului (LEI)	23.658.041,21 Lei
Valoarea cofinanțării Uniunii Europene (LEI)	21.217.231,15 Lei
Perioada de implementare	20.12.2019 - 19.12.2022

BENEFICIAR: Ministerul Sănătății

Obiectivul principal al proiectului urmărește dezvoltarea unui set de instrumente în domeniul costurilor și al calității în sănătate și a cadrului unitar de utilizare a acestora, pentru a sprijini procesul de elaborare și implementare a politicilor de sănătate bazate pe dovezi, contribuind astfel la îmbunătățirea calității și performanței serviciilor spitalicești din România, ceea ce va permite consolidarea capacității administrative de planificare strategică și financiară la nivelul sistemului de sănătate.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII | ANMCS | CNAS | ȘCOALA NAȚIONALĂ DE SĂNĂTATE PUBLICĂ, MANAGEMENT ȘI PERFECȚIONARE ÎN DOMENIUL SANITAR BUCUREȘTI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

- Angajați ai Ministerului Sănătății, ai Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și ai Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate, instruiți și certificați pentru utilizarea instrumentelor și implementarea metodologiilor specifice în cadrul a trei programe. Activitatea de instruire, realizată sub coordonarea INMSS, s-a finalizat prin eliberarea a 730 certificate eliberate pentru un număr total de 519 persoane (întrucât unele persoane au participat la două sau la toate cele trei programe), reprezentanți ai MS, CNAS, ANMCS și spitalele pilot, repartizate astfel:
 - 247 certificate eliberate pentru participarea la programul de specializare Colectarea datelor de cost și a calcularea costurilor serviciilor spitalicești,
 - 237 certificate eliberate pentru participarea la programul de specializare Colectarea datelor și codificarea cazurilor internate în regim de spitalizare continuă,
 - 246 certificate eliberate pentru participarea la programul de specializare Managementul calității serviciilor spitalicești.

Proiectul s-a finalizat cu o conferință de diseminare a rezultatelor (vezi Anexa 2), organizată de Ministerul Sănătății, dar pe parcursul proiectului, INMSS a fructificat activitatea din cadrul acestuia în

realizarea a 6 prezentări la conferințe științifice și publicarea a două articole în cadrul revistei Management în Sănătate.

Proiectul ”Crearea cadrului strategic și operațional pentru planificarea și reorganizarea la nivel național și regional a serviciilor de sănătate” - SMIS 129165, SIPOCA 728, a fost derulat de Ministerul Sănătății. Prin Ordinul ministrului sănătății nr. 3224/2022 INMSS a fost desemnat unitate de implementare pentru activitatea 4 – Realizarea a cinci masterplanuri regionale de servicii de sănătate 2022-2030 (MRSS) pentru regiunile Centru, Sus-Est, Sud-Muntenia, Vest, București-Ilfov, Activitatea 5 – Elaborarea unui sistem

de indicatori pentru monitorizarea și evaluarea implementării MRSS și Activitatea 7 – Susținerea de sesiuni de instruire a reprezentanților instituțiilor interesate.

Importanța strategică a proiectului a fost reprezentată de îndeplinirea de către România a celei mai importante condiții favorizante aferente sectorului de sănătate, condiție sine qua non accesării fondurilor europene aferente cadrului financiar 2021-2027. În afara rezultatelor obținute prin intermediul activităților atribuite INMSS în cardul acestui proiectului s-au realizat: Strategia Națională de Sănătate 2022-2030, metodologia de elaborare a masterplanurilor regionale de servicii de sănătate (care a fost utilizată pentru elaborarea celor 5 masterplanuri elaborate de INMSS, iar în viitor, pentru actualizarea tuturor celor 8 masterplanuri), actualizarea planurilor regionale de servicii de sănătate pentru perioada 2022 – 2030.

Proiectele celor cinci masterplanuri regionale au fost supuse dezbaterii publice atât online, cât și în cadrul consultărilor avute cu decidenții și cu furnizorii de servicii de la nivelul fiecărei regiuni. În urma consultărilor a fost elaborat și sistemul de

raportare și monitorizare a MRSS, și au fost calculate valori de referință. Masterplanurile finalizate au fost depuse la Ministerul Sănătății împreună cu Metodologia de monitorizare și evaluare a implementării acestora, setul de indicatori de performanță de urmărit și machetele de colectare a datelor în vederea monitorizării, pentru fiecare nivel de asistență.

De asemenea, INMSS a organizat cursul “Elaborarea, monitorizarea și evaluarea masterplanurilor regionale de servicii de sănătate” pentru fiecare regiune, la care s-a prezentat metodologia de elaborare a masterplanurilor, metodologia de implementare și setul de indicatori pentru fiecare tip de servicii spitalicești, ambulatorii, asistență primară, servicii de urgență. Aceste cursuri au totalizat un număr de 282 de participanți.

După aprobarea masterplanurilor regionale de servicii de sănătate, va exista o colaborare continuă în planificarea, implementarea, monitorizarea, raportarea și evaluarea acestora, pentru a concentra eforturile asupra rezultatelor comune și a asigura alinierea la obiectivele SNS 2023-2030.

Proiectul s-a finalizat cu o conferință de diseminare a rezultatelor, organizată de Ministerul Sănătății la care reprezentanți ai INMSS și experți ai Ministerului Sănătății au susținut prezentări (vezi Anexa nr. 2).

Proiectul BENDit-EU - "Fenomenul Burnout în educație, normative și instrumente digitale în pentru universitățile europene" / "Burnout education, normatives and digital tools for European Universities" – a fost derulat în perioada 1 decembrie 2020 – 21 mai 2023 de un consorțiu de șapte instituții din șase țări europene (România, Bulgaria, Cipru, Italia, Portugalia și Spania) și coordonat de Universitatea de Medicină și Farmacie Carol Davila din București. Proiectul a fost finanțat de Comisia Europeană, prin Programul Erasmus+, KA2: Cooperare pentru inovare și schimb de bune practici, KA203: Parteneriat strategic pentru învățământul superior. În cadrul acestui proiect INMSS:

- a coordonat, împreună cu Universitatea de Medicină și Farmacie Carol Davila București, elaborarea unui manual de buzunar pentru gestionarea burnout-ului, care oferă informații esențiale despre burnout, precum și despre identificarea și prevenția acestuia, dar și intervenții eficiente în managementul burnout-ului, în special a burnout-ului în context academic (https://bendit-eu.eu/manual/Burnout%20Manual_RO.pdf);

- a participat la testarea platformei web dezvoltată în cadrul proiectului, care conține informații despre burnoutul academic și prin intermediul căreia există posibilitatea măsurării nivelului de burnout;

- a elaborat materiale și a participat la realizarea unui curs pilot cu durata de 5 zile pentru formarea personalului de sprijin pentru burnout-ul academic;

- a participat la dezvoltarea unui set de instrumente care conțin cele mai bune practici la nivel internațional și oferă un set de măsuri plauzibile, testate, pe care le-ar putea lua universitățile medicale și conexe, pentru a reduce gradul în care studenții lor raportează că au experimentat burnout academic;

- a organizat, împreună cu Universitatea de Medicină și Farmacie Carol Davila

București, un eveniment de diseminare a rezultatelor, prezentat în cadrul Săptămânii Europene a Sănătății Publice, tema “Sănătatea mintală pentru toți”, organizat de EUPHA.

Proiectul SANTE + - " Crearea unei calificări europene pentru managementul calității serviciilor de sănătate și a riscurilor asociate acestora" / "Création d'une certification de formation européenne pour la gestion de la qualité des soins et des risques en santé" – a fost derulat în perioada 1 septembrie 2020 – 31 august 2023, de un consorțiu de zece instituții din trei țări europene (Franța, Grecia, România), și coordonat de ANMCS. Proiectul a fost finanțat de Comisia Europeană, prin Programul Erasmus+, Cooperare în domeniul inovației și al schimbului de bune practici; KA202 – Parteneriat strategic pentru învățământ și formare profesională

Rezultatele obținute în cadrul acestui proiect au fost:

- realizarea unui set de 12 module de bază pentru formarea continuă a profesioniștilor din sectorul medical în domeniul Managementului calității îngrijirilor și riscurilor în sănătate, realizat în baza evaluării comune a nevoilor de noi competențe în aceste domenii în sănătate Franța, Grecia și România;

- elaborarea unei sinteze la nivel european referitoare la Referențialele/standardele de activități și competențe (RAC) pentru meseria de "calitician" în sănătate, care include lista activităților și a sarcinilor profesionale ale "caliticianului" în sănătate;

- propunerea pentru o structură modulară a referențialului de formare, pentru conținutul dosarului de certificare a ciclului scurt pentru "calitician" în sănătate și corelarea cu calificările în cadrul european de nivel CEC (4 și 5) în Franța, Grecia și România;

- verificarea programului de formare realizat în cadrul proiectului cu 35 de formatori și 118 cursanți, adaptarea acestuia în funcție de observațiile acestora, elaborarea unei liste de recomandări privind organizarea acestui program de formare și întocmirea unui raport privind testarea programului propus.

EVRES - CA17117 - "Towards an International Network for Evidence-based Research in Clinical Health Research" / "Dezvoltarea unei rețele internaționale pentru cercetare bazată pe evidențe în cercetarea clinică" – proiect susținut financiar de Programul de Cooperare Europeană pentru Știință și Tehnologie COST JA 2018-2022 și surse proprii,

derulat între 17 octombrie 2018 – 16 aprilie 2023, la care au participat instituții de cercetare din 37 țări europene. Principalele rezultate ale acestui proiect au constat în:

- stabilirea curriculum de curs și elaborarea materialelor pentru un program de formare în Cercetare Bazată pe Dovezi. Programul, destinat tinerilor cercetători, pilotat cu ocazia celei de a doua întâlniri de lucru organizată de Universitatea din Tartu, Lituania în 2019, îmbunătățit și furnizat online; reprezentanții INMSS au contribuit, împreună cu colegii de la Facultatea de Nursing a Universității din Islanda la dezvoltarea și furnizarea modului 6. Procesul de evaluare în cercetarea bazată pe dovezi, prin realizarea și susținerea unei prezentări cu tema *The steps to take when the new results are achieved* / Pașii care trebuie parcurși după obținerea rezultatelor;

- realizarea a două revizii de fundamentare a unor studii ("scoping review"), a unui studiu calitativ prin interviu privind motivele pentru care cercetătorii consideră anumiți pași ca fiind mai consumatori de resurse decât alți pași, și a unui studiu de tip Delphi cu scopul de a stabili gradul de prioritate al etapelor din procesul de revizie sistematică pentru care sunt necesare investiții în vederea dezvoltării unor metodologii și instrumente utile în creșterea eficienței acestora, în urma cărora s-au elaborat și publicat articole și s-au realizat prezentări în cadrul unor conferințe științifice.

- participare la organizarea celei de-a doua și a celei de a treia conferințe EVBRES.

ERNST - CA19113 - "European Researchers Network Working on Second Victims" / "Rețeaua lucrativă a cercetătorilor din Europa asupra victimelor secundare ale efectelor adverse ale îngrijirilor de sănătate (profesioniștii)" – proiect derulat tot cu sprijin financiar din Programul de Cooperare Europeană pentru Știință și Tehnologie COST JA 2018-2022, de un consorțiu constituit din 22 de parteneri din 13 țări, în perioada 15 septembrie 2020 – 14 septembrie 2024. Rezultatele obținute până în anul 2023 au constat în:

- elaborarea unor revizii sistematice de literatură asupra definiției termenului “second victim”, a intervențiilor privind intervențiile de sprijinire a victimelor secundare realizate în alte sectoare și asupra intervențiilor care s-au dovedit eficiente în sprijinirea victimelor secundare; aceste studii au dus la elaborarea unor articole științifice;

- realizarea unui studiu de caz privind intervențiile de sprijinire a victimelor secundare și a unui manual de formare, precum și constituirea unui centru de documentare online

asupra acestui subiect (<https://cost-ernst.eu/repository/>);

- organizarea de cursuri de formare în domeniul siguranței pacientului și a victimelor secundare ale efectelor adverse ale îngrijirilor de sănătate.

În luna decembrie 2023 a început un nou proiect, finanțat în cadrul programului ”UE pentru sănătate” / EU4Health (2021-2027) - **VAX-Action - Project 101133273 (2023-2025), ” VAX-Action: tackling effectively vaccine hesitancy in Europe” / ”VAX-Action: abordarea eficientă a ezitării față de vaccinare în Europa”**, derulat sub coordonarea Universității NOVA din Lisabona, în care INMSS este coordonator pentru pachetul de lucru 5 – Implementarea de intervenții care se adresează concepțiilor și informațiilor greșite ale populațiilor vulnerabile.

De asemenea, în anul 2023 s-au depus noi solicitări de finanțare pentru următoarele proiecte:

- **”Digitalizarea institutului național de management al serviciilor de sănătate pentru optimizarea fluxurilor interne și interacțiunii cu terții”**, în cadrul PNRR Componenta C7 – Transformare digitală I3. Realizarea sistemului de eHealth și telemedicină; Investiția specifică: I3.2 - Digitalizarea instituțiilor cu atribuții în domeniul sanitar aflate în subordinea MS; COD APEL MS-732,

- Acțiunea EU4H-2023-JA-10: **”Direct grants to Member States’ authorities: increase health data semantic interoperability and build national capacity on health terminology” (DI-g-23-75), și**

- Acțiunea EU4H-2023-JA-10: **”Direct grants to Member States’ authorities: preparatory activities for the use of data in the proposed European Health Data Space (DI-g-23-79)”** – la care, pentru ambele, INMSS a fost nominalizată autoritate competentă de către Ministerul Sănătății.

- **”Centrul de Excelență în Managementul Serviciilor de Sănătate”** în cadrul Investiției specifice MS-R031-R3. Dezvoltarea capacității pentru managementul serviciilor de sănătate și managementul resurselor umane din sănătate, din cadrul Pilonului V: Sănătate și reziliență instituțională - Componenta 12: Sănătate, Planul Național de Redresare și Reziliență al României

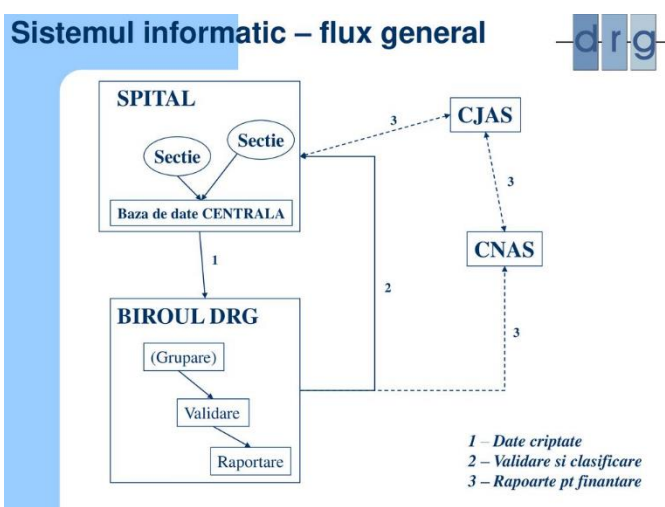
- **”Formare în etică și integritate în sistemul de sănătate” (ISS)** în cadrul Investiției specifice Reforma: R3. Dezvoltarea capacității pentru managementul serviciilor de sănătate și managementul resurselor umane din sănătate, Subreforma R3.3: Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul de sănătate, din cadrul Pilonului V: Sănătate și reziliență instituțională - Componenta 12: Sănătate, Planul Național de Redresare și Reziliență al României, proiect în parteneriat cu membrii Asociației Alianța Universitară G6-UMF

- **”Dezvoltarea resurselor umane din sistemul de sănătate” (DRUSS)** în cadrul Investiției specifice Reforma: R3. Dezvoltarea capacității pentru managementul serviciilor de sănătate și managementul resurselor umane din sănătate, Subreforma R3.2: Dezvoltarea resurselor umane din sănătate, din cadrul Pilonului V: Sănătate și reziliență instituțională - Componenta 12: Sănătate, Planul Național de Redresare și Reziliență al României, proiect în parteneriat cu membrii Asociației Alianța Universitară G6-UMF

- **”Formare în Managementul Serviciilor de Sănătate pentru personalul din sistemul public de sănătate” (FMSS)** în cadrul Investiției specifice Reforma: R3. Dezvoltarea capacității pentru managementul serviciilor de sănătate și managementul resurselor umane din sănătate, Subreforma R3.1: Reforma managementului serviciilor de sănătate, din cadrul Pilonului V: Sănătate și reziliență instituțională - Componenta 12: Sănătate, Planul Național de Redresare și Reziliență al României, proiect în parteneriat cu membrii Asociației Alianța Universitară G6-UMF

ANALIZE, STUDII, ASISTENȚĂ TEHNICĂ

INMSS, prin Centrul de Resurse Umane, Evaluare și Analiză a Serviciilor de Sănătate (CRUEASS), administrează baza de date DRG_Național, în care, toate spitalele din România aflate în relație contractuală cu CNAS transmit lunar date privind activitatea clinică. Aceste date sunt ulterior validate și pacienții sunt clasificați pe grupe de diagnostic în vederea efectuării plății serviciilor de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate. Datele sunt, de asemenea, utilizate pentru studii și analize solicitate de CNAS în vederea îmbunătățirii sistemului de finanțare a serviciilor spitalicești și creștere a performanței acestor furnizori de servicii de sănătate, pentru analize și studii solicitate de Ministerul Sănătății în vederea luării deciziei sau de alți decidenți, precum și pentru studii și cercetări de interes științific al INMSS sau a altor parteneri.

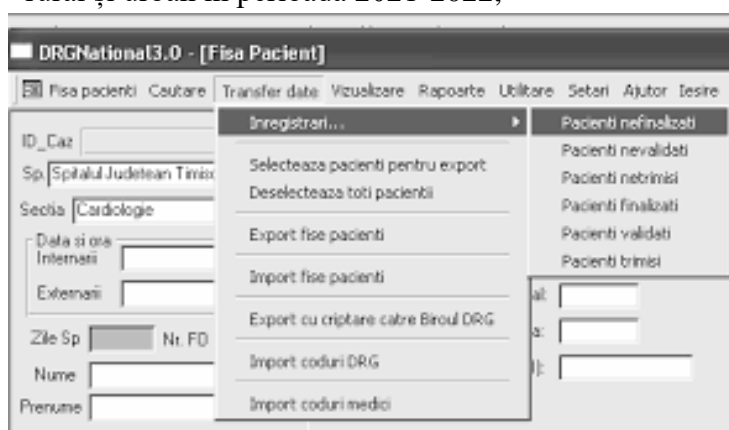
Principalele analize realizate pentru Casa Națională de Asigurări de Sănătate în anul 2023 au constat în:

- Analiza și calculul tarifului pe caz ponderat (TCP) și a principalilor indicatori ai activității spitalicești (Indicele de Case Mix – ICM, duratele medii de spitalizare – DMS, mediana duratelor de spitalizare în secții de profil – ex: în secții ATI etc.) la nivel de spital;
- Analiza erorilor de codificare cu impact în decontare (trimestrial, anual);
- Analiza primelor 50 spitale care au avut cea mai mare proporție a DRG-urilor scumpe din totalitatea externărilor raportate și validate (trimestrial, anual);
- Analiza primelor 10 proceduri chirurgicale care generează cele mai mari diferențe în clasificarea cazurilor, din punct de vedere al cazurilor ponderate (trimestrial, anual);
- Analiza, monitorizarea și confirmarea cazurilor raportate de unitățile sanitare (lunar, trimestrial, anual);
- Analiza SMDP și clasificarea pacienților externați pe grupe de diagnostice (lunar, trimestrial, anual);

Pe baza acestor analize și indicatori calculați, CNAS ia decizii privind rambursarea serviciilor spitalicești și actualizarea reglementărilor în vigoare privind condițiile furnizării serviciilor spitalicești. Alte analize au fost efectuate pentru solicitări punctuale ale CNAS, având rol în susținerea deciziilor de actualizare a pachetelor și listelor de servicii (de exemplu s-au analizat date referitoare la operația de plex brahial; intoxicația cu substanțe psihoactive; intervențiile chirurgicale minim invazive în vederea extirpării tumorilor uterine; avorturi chirurgicale; spitale cu UPU/CPU finanțate de la Ministerul Sănătății; etc.)

Prin valorificarea bazei de date DRG_național, INMSS a pus la dispoziție Ministerului Sănătății informații care să sprijine actul decizional, fie cu privire la elaborarea politicilor, fie referitor la soluționarea unor probleme actuale. Exemple de astfel de informații oferite în cursul anului 2023:

- numărul de pacienți diagnosticați cu COVID-19, internați în regim de spitalizare continuă și în regim de spitalizare de zi, pentru perioada 2019 - 2022,
- servicii de spitalizare de zi pentru tratamentul și profilaxia rabiei, cu și fără ser antitetanic,
- spitalizare continuă și spitalizare de zi pentru tumoră malignă ca diagnostic principal și vârstă mai mică de 18 ani, pentru perioada 2018 – 2022,
- procentul nașterilor premature pentru anii 2021-2022
- numărul de cazuri cu sindromul Tourette în 2022
- numărul de proceduri pentru obezitatea morbidă în perioada 2020-2022
- numărul de pacienți cu afecțiuni cronice în 2022
- numărul de internări și numărul de decese infantile spitalicești, ale pacienților din mediul rural și urban în perioada 2021-2022,

- pacienți peste 18 ani cu insuficiență cardiacă cronică în anul 2022,
- pacienți cu cancer, care sunt raportați de către spitale, prelucrați și stocați în baze de date pe ani calendaristici pentru anii 2018-2022, cu diagnostic

- principal de sindromul coronarian acut și la care s-a aplicat resuscitarea,
- numărul de avorturi medicamentoase, respectiv avorturi chirurgicale, defalcate pe ultimii 5 ani, pe județe și unități publice/private,
- structura cazurilor internate în spitalele de psihiatrie în perioada 2019-2023,

- nou născuți din mame refugiate din Ucraina în perioada februarie 2022 - august 2023,
- numărul de internări pentru tulburări mintale și de comportament datorite consumului de droguri în 2022,
- pacienții raportați în regim de spitalizare continuă, pentru anul 2022, cu diagnostic de Boala Lyme sau encefalita prin căpușă sau febra recurenta prin căpușă,
- paciente cu endometrioza în spitalizare continuă și spitalizare de zi, în anii 2021 și 2022,
- episoadele de spitalizare continuă raportate pentru pacienți cu vârstă sub 18 ani, în cursul anului 2022 și primele 9 luni ale anului 2023 pentru abandon și consum de substanțe,
- pacienții în regim de spitalizare continuă, pentru anii 2018-2022 și perioada 01.01-30.09.2023 cu afecțiuni vasculare în sarcină și cazurile de avort,
- pacienți cu accident cerebral vascular (AVC) de tip ischemic în perioada 2021-2023, și decesele asociate cu AVC ca diagnostic principal, și fibrilația atrială ca diagnostic secundar
- episoadele de spitalizare pentru depresie postnatală pe primele 10 luni ale anului 2023,
- episoadele de spitalizare continuă pentru anii 2021, 2022 și perioada 01.01.-31.10.2023 de "accident rutier",
- episoadele de spitalizare cu sindrom Klinefelter în perioada 2022-2023,
- pacienții cu vârstă până la 18 ani, raportați în regim de spitalizare continuă, pentru anii 2022 și 2023 (01.01-31.10.2023), cu diagnostic principal de strabism,
- pacienții în regim de spitalizare continuă, pentru anii 2017-2023 (ianuarie-octombrie 2023), cu diagnostic principal de suicid, pe categorii de vârstă,
- cazurile, în regim de spitalizare continuă, pentru anii 2022-2023 (ianuarie -octombrie 2023), cu diagnostic principal sau diagnostic secundar "Imaturitate extremă, mai puțin de 24 de săptămâni complete. Imaturitate extrema, mai puțin de 168 zile complete".

În privința analizelor solicitate de terți, și acordate în cadrul unor contracte de prestări servicii sau convenții de colaborare, în anul 2023 au fost realizate următoarele studii și analize:

- analize cu privire la indicatorii de utilizare a serviciilor spitalicești de către pacienții cu insuficiență cardiacă, pentru fiecare an individual, în 2020, 2021, 2022 și cumulativ în mai mulți ani, 2020-2021 (2 ani), 2021-2022 (2 ani), 2020-2022 (3 ani), date agregate la nivel național, spitalizare continuă și spitalizare de zi, analize pe cazuri validate (Novartis Pharma),

- analize cu privire la evaluarea episoadelor de spitalizare din perioada 2007 – 2022 (Andreea Mitruț - Reprezentant al Comitetului Științific

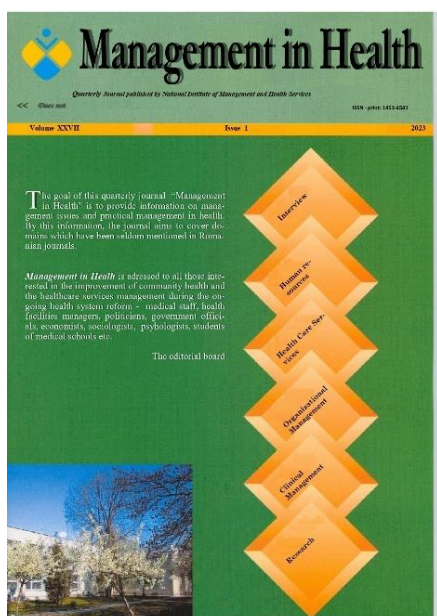
ERMAS 2023/Conferința Științifică a Economiștilor Români din Mediul Academic din Străinătate),

- analize de date agregate pentru perioada 2022-2023 cu privire la procedurile chirurgicale aferente codurilor selectate, raportate de către spitalele din România (publice și private) (Medtronic Romania SRL),
- analize de date cu privire la cazurile externate de spitalele din România: în regim de spitalizare continuă, pentru anul 2022 și 2023 semestrul I – top diagnostice principale, top diagnostice secundare, top proceduri principale și top proceduri secundare; în regim de spitalizare de zi, separat pentru anii 2020, 2021, 2022 și 2023 semestrul I – top diagnostice principale, top diagnostice secundare, top proceduri (SC Hospital Consulting SRL),
- analize de date cu privire la indicatorii de utilizare a serviciilor spitalicești de către pacienții cu insuficiență cardiacă, pentru fiecare an individual, în 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 și cumulativ în mai mulți ani, date agregate la nivel național, spitalizare continuă, analize pe cazuri validate (Novartis Pharma),
- analize de date cu privire la indicatorii de utilizare a serviciilor spitalicești de către pacienții cu Boală cronică obstructivă a căilor respiratorii (BPOC) în perioada iulie 2022 - iunie 2023, spitalizare continuă și spitalizare de zi (Astra Zeneca Pharma),
- studiu comparativ pentru proceduri chirurgicale “deschise” versus “laparoscopice”, pentru anul 2019, date agregate la nivel de spital (Sofmedica Pharma),
- analiza episoadelor de spitalizare care au constituit urgențe în spitalele publice sau private din municipiile București, Brașov, Constanța, Craiova, Cluj-Napoca, Galați, Iași și Timișoara, în perioada ianuarie 2008 - octombrie 2023 (UBB Cluj - prof. univ dr. Iulian-Horia Holobaca).

Datele privind activitatea spitalelor, dar și expertiza profesională existentă la INMSS au fost fructificate în 2023 prin participarea la ședințe lucrative sau în grupurile tehnice de lucru

stabilite de Ministerul Sănătății, la nivel interinstituțional sau internațional, și prin elaborarea sau revizia de materiale, cum ar fi:

- revizuirea Proiectului Strategiei Naționale de Sănătate 2022-2030;
- analizele efectuate în cadrul activității de elaborare a Masterplanurilor regionale de servicii de sănătate 2022-2030;
- calcularea indicatorilor de management în vederea evaluării managerilor unităților sanitare din subordinea Ministerului Sănătății;
- completarea chestionarului OECD/EUROSTAT/OMS cu privire la statistici nemonetare de sănătate și elaborarea Rapoartelor necesare pentru ancheta “2022 Hospitals Purchasing Power Parity (PPP) Survey” din cadrul Programului Eurostat-OECD PPP, realizate în cadrul convenției de colaborare cu Institutul Național de Statistică;
- participare la completarea pentru România a instrumentului WHO - Qualitative assessment (Evaluare calitativă a sistemului de asigurări sociale de sănătate);
- participarea la Grupul de lucru pentru procesul de aderare a României la OCDE;
- participarea la Grupul Tehnic de Lucru pentru Sănătatea Reproducerii și Sexualității;
- participarea la Grupul de lucru - Spațiul european de date medicale;
- participarea la Grupul de lucru pentru elaborarea criteriilor unitare care să stea la baza stabilirii tarifului pe caz ponderat propriu fiecărui spital;
- participarea la Grupul de lucru din cadrul Comisiei pentru examinarea investițiilor străine directe.

Activitatea științifică a personalului din cadrul INMSS a fost diseminată în anul 2023 prin publicarea a 16 articole, dintre care 10 în reviste cu factor de impact și prin cele 31 de participări active (prezentare, discutare lucrări, moderare, contribuție mese rotunde, etc) la conferințe naționale și internaționale (vezi Anexa 1 și Anexa 2).

Au fost desfășurate activități care au urmărit interacțiunea cu alte instituții, rețele sau asociații profesionale în vederea identificării oportunităților de colaborare și dezvoltare. Astfel, activitatea de ”networking” s-a concretizat prin:

- reînnoirea Acordului bilateral de colaborare cu Școala de Management în Sănătate Publică, din Chișinău, Republica Moldova;

- reînscirerea în Asociația Europeană de Management Sanitar (EHMA), participarea la Conferința anuală EHMA 2023 organizată la Roma, 5-7 iunie 2023, și asumarea organizării următoarei conferințe, în 2024, la București, în colaborare cu Ministerul Sănătății;

- participare la Reuniunea Directorilor Regiunii Europene a JBI (JBI European Region Directors Meeting) în calitate de membru afiliat unde au fost discutate și planificate acțiunile prioritare ale rețelei pentru anul 2023 și perspectivele de dezvoltare.

Anexa 1

Publicații în anul 2023

Nr. crt.	Titlu lucrare	Autori	Revista	Factor de impact ISI/JCR	Alte categorii CNCISIS / BDI
1	Age-of-onset and cumulative risk of mental disorders: A cross-national analysis of population surveys data based on 156,331 respondents from 29 countries.	McGrath, J. J., Al-Hamzawi, A., Alonso, J., Altwaijri, Y., Andrade, L. H., Bromet, E. J., Bruffaerts, R., Caldas de Almeida, J. M., Chardoul, S., Chiu, W. T., Degenhardt, L., Demler, O. V., Ferry, F., Gureje, O., Haro, J. M., Karam, E. G., Karam, G., Khaled, S. M., Kovess-Masfety, V., Magno, M., Medina-Mora, M. E., Moskalewicz, J., Navarro-Mateu, F., Nishi, D., Plana-Ripoll, O., Posada-Villa, J., Rapsey, C., Sampson, N. A., Stagnaro, J. C., Stein, D. J., ten Have, M., Torres, Y., Vladescu, C. , Woodruff, P. W., Zarkov, Z., Kessler, R. C., WHO World Mental Health Survey collaborators.	<i>Lancet Psychiatry</i> , 2023 Sep;10(9):668-681. doi: 10.1016/S2215-0366(23)00193-1. Epub 2023 Jul 30. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37531964/	77.056	
2	Findings From the World Mental Health Surveys of Civil Violence Exposure and Its Association With Subsequent Onset and Persistence of Mental Disorders	William G Axinn, Ronny Bruffaerts, Timothy L Kessler, Rochelle Frounfelker, Sergio Aguilar-Gaxiola, Jordi Alonso, Brendan Bunting, José Miguel Caldas-de-Almeida, Graça Cardoso, Stephanie Chardoul, Wai Tat Chiu, Alfredo Cía, Oye Gureje, Elie G Karam, Viviane Kovess-Masfety, Maria V Petukhova, Marina Piazza, José Posada-Villa, Nancy A Sampson, Kate M Scott, Juan Carlos Stagnaro, Dan J Stein, Yolanda Torres, David R Williams, Ronald C Kessler, Ali Al-Hamzawi, Yasmin A Altwaijri, Laura Helena Andrade, Lukoye Atwoli, Corina Benjet, Guilherme Borges, Evelyn J Bromet, Somnath Chatterji, Louisa Degenhardt, Giovanni de Girolamo, Josep Maria Haro, Meredith G Harris, Hristo Hinkov, Chi-yi Hu, Peter de Jonge, Aimee Nasser Karam, Georges Karam, Alan E Kazdin, Norito Kawakami, Salma Khaled, Andrzej Kiejna, John J McGrath, Maria Elena Medina-Mora, Jacek Moskalewicz, Fernando Navarro-Mateu, Daisuke Nishi, Margreet ten Have, Maria Carmen Viana, Daniel V Vigo, Cristian Vladescu , Bogdan Wojtyniak, Peter Woodruff, Miguel Xavier, Alan M Zaslavsky, WHO World Mental Health Survey Collaborators	<i>JAMA Netw Open</i> . 2023;6(6):e2318919. doi:10.1001/jama-networkopen.2023.18919 https://jamanetwork.com/journals/jamanetworkopen/article-abstract/2806288	13.8	
3	Patterns, predictors, and patient-reported reasons for antidepressant	Kazdin, A. E., Harris, M. G., Hwang, I., Sampson, N. A., Stein, D. J., Viana, C. M., Vigo, D. V., Wu, C.-S., Aguilar-Gaxiola, S., Alonso, J., Benjet, C.,	<i>Psychol Med</i> . 2023 Sep 14:1-12.	10.592	

	discontinuation in the WHO World Mental Health Surveys.	Bruffaerts, R., Caldas-Almeida, J. M., Cardoso, G., Caselani, E., Chardoul, S., Cia, A., de Jonge, P., Gureje, O., Haro, J. M., Karam, E. G., Kovess-Masfety, V., Navarro-Mateu, F., Piazza, M., Posada-Villa, J., Scott, K. M., Stagnaro, J. C., ten Have, M., Torres, Y., Vladescu, C. , & Kessler, R. C.	doi: 10.1017/S0033291723002507. [Epub ahead of print]. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37706298/		
4	Antidepressant Use in Low- Middle- and High-Income Countries: A World Mental Health Surveys Report.	Kazdin, A.E., Wu, C.S., Hwang, I., Puac-Polanco, V., Sampson, N.A., Al-Hamzawi, A., Alonso, J., Andrade, L.H., Benjet, C., Caldas-de-Almeida, J.M., de Girolamo, G., de Jonge, P., Florescu, S. , Gureje, O., Haro, J.M., Harris, M.G., Karam, E.G., Karam, G., Kovess-Masfety, V., Lee, S., McGrath, J.J., Navarro-Mateu, F., Nishi, D., Oladeji, B.D., Posada-Villa, J., Stein, D.J., Üstün, T.B., Vigo, D.V., Zarkov, Z., Zaslavsky, A.M., Kessler, R.C., and the WHO World Mental Health Survey collaborators	<i>Psychol Med.</i> 2023, Volume 53, Issue 4, March 2023, pp. 1583 - 1591 DOI: https://doi.org/10.1017/S0033291721003160 Published online by Cambridge University Press: 23 September 2021	10.592	
5	Proof-of-concept of a data-driven approach to estimate the associations of comorbid mental and physical disorders with global health-related disability.	de Vries, Y. A., Alonso, J., Chatterji, S., de Jonge, P., Lokkerbol, J., McGrath, J. J., Petukhova, M. V., Sampson, N. A., Sverdrup, E., Vigo, D. V., Wager, S., Al-Hamzawi, A., Borges, G., Bruffaerts, R., Bunting, B., Chardoul, S., Karam, E. G., Kiejna, A., Kovess-Masfety, V., Navarro-Mateu, F., Ojagbemi, A., Piazza, M., Posada-Villa, J., Sasu, C. , Scott, K. M., Tachimori, H., ten Have, M., Torres, Y., Viana, M. C., Zamparini, M., Zarkov, Z. & Kessler, R. C.	International Journal of Methods in Psychiatric Research, Published online December 2023, Vol. 33, Issue 1 https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/mpr.2003	4.182	
6	Determinants of Effective Treatment Coverage for Posttraumatic Stress Disorder: Findings from the World Mental Health Surveys,	Stein, D.J., Kazdin, A.E., Munthali, R.J., Hwang, I., Harris, M.G., Alonso, J., Andrade, L.H., Bruffaerts, R., Cardoso, G., Chardoul, S., de Girolamo, Giovanni, Florescu, S. , Gureje, O., Haro, J.M., Karam, A.N., Karam, E.G., Kovess-Masfety, V., Lee, S., Medina-Mora, M.E., Navarro-Mateu, F., Posada-Villa, J., Stagnaro, J.C., ten Have, M., Sampson, N.A., Kessler, R.C., Vigo, D.V., and on behalf of the WHO World Mental Health Survey Collaborators. (2023).	<i>BMC Psychiatry.</i> 2023 Apr 4;23(1):226. doi: 10.1186/s12888-023-04605-2. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37016378/	4.144	
7	Challenges facing mental health systems arising from the COVID-19 pandemic: Evidence from 14 European and North American countries	Janet Cummings, Xinyue Zhang, Coralie Gandré, Alisha Morsella Laura Shields-Zeeman, Juliane Winkelmann, Sarah Allin, Gonçalo Figueiredo Augusto, Fidelia Cascini Zoltán Cserhádi, Antonio De Belvis, Astrid Eriksen, Inês Fronteira, Margaret Jamieson, Liubove Murauskiene, William Palmer, Walter Ricciardi, Hadar Samuel, Silvia Gabriela Scintee , Māris Taube, Karsten Vrangbæk, Ewout van Ginneken	<i>Health Policy</i> Volume 136, October 2023, Article 104878 https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37611521/	3.255	

8	Cost-Effectiveness of Cerebrolysin after Ischemic Stroke: Secondary Analysis of the CARS Study.	Strilciuc S, Radu C, Grad D-A, Stan AD, Vlădescu C , Buzoianu AD, Muresanu D.	<i>Healthcare</i> . 2023; 11(10):1497. https://doi.org/10.3390/healthcare11101497 Received: 1 February 2023 / Revised: 8 May 2023 / Accepted: 18 May 2023 / Published: 21 May 2023 https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37239783/	3.160	
9	Groin Hernia Repair during the COVID-19 Pandemic—A Romanian Nationwide Analysis.	Garofil ND, Bratucu MN, Zurzu M, Paic V, Tigora A, Prunoiu V, Rogobete A, Balan A, Vlădescu C , Strambu VDE, et al.	<i>Medicina</i> . 2023; 59(5):970. https://doi.org/10.3390/medicina59050970 Received: 11 April 2023 / Revised: 11 May 2023 / Accepted: 16 May 2023 / Published: 17 May 2023 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC10222788/	2.948	
10	Delphi survey on the most promising areas and methods to improve systematic reviews' production and updating	Mersiha Mahmić-Kaknjo, Vicko Tomić, Moriah E Ellen, Barbara Nussbaumer-Streit, Raluca Sfetcu , Eduard Baladia, Nicoletta Riva, Angelos P Kassianos, Ana Marušić	<i>Syst Rev</i> . 2023 Mar 28;12(1):56. doi: 10.1186/s13643-023-02223-3. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36973729/	1.561	
11	Forța de muncă în sănătate – prioritate OMS/de sănătate publică / Workforce in health – a priority of the public health	Mariana Postolache	<i>Management în sănătate</i> XXVII/1/2023; pp. 4-8 http://drg.ro/revista/revista_ro.html		Google Scholar, Index Copernicus, DOAJ, SCOPUS, Elsevier (EMCare)
12	Prevenția salvează vieți / Prevention saves lives	Sorana Lixandru, Mariana Postolache	<i>Management în sănătate</i> , XXVII/2/2023		
13	Cardioversia electrică în managementul bolilor cardiovasculare / Electric cardioversion in the management of cardiovascular diseases	Marius Ciutan, Lavinia Panait	<i>Management în sănătate</i> , XXVII/2/2023		
14	Perspective în reformarea sistemul de sănătate portughez	Aurora Dragomirișteanu, Marius Ciutan, Sorana Lixandru, Mariana Postolache	<i>Management în sănătate</i> , XXVII/3/2023		

15	Tineretea este o alegere!	Sorana Lixandru, Mariana Postolache	<i>Management în sănătate,</i> XXVII/3/2023		
16	Studiu descriptiv privind situația episoadelor de spitalizare determinate de tiroidite, în România, în ultimul deceniu	Carmen Sasu, Marius Ciutan	<i>Management în sănătate,</i> XXVI/3/2022; pp. 10-15		

Cărți/capitole/rapoarte/interviuri mass-media

Nr. Crt.	Titlu capitol/ Titlu carte/ Raport	Autori	Editor/Coordonator	Editura/site-ul publicației
1	Manual de management al calității serviciilor spitalicești. Un posibil ghid de bune practici.	Cărăuleanu E.I., Crețu P., Gheorghiu N.A., Iliescu M.L., Lupu C., Mihaescu-Pinția C. , Miron D.M., Moldovan M. , Nedelcu Luncan M., Poroach V., Purcăraș A., Savu A.	Isăilă M. Manager Proiect Geană A. Coordonator INMSS Iordache G. Coordonator ANMCS	CaPeSSCoSt - ”Îmbunătățirea calității și performanței serviciilor spitalicești prin evaluarea costurilor și standardizare” – Cod SIPOCA/SMIS: 724/129170

Anexa 2

Prezență la evenimente științifice în anul 2023

Nr. crt.	Acțiune	Autori / Participanți	Eveniment	Organizatori	Perioada
1	Prezentare: Prezentarea generală a proiectului	Adina Geană	Conferința de închidere a Proiectului CaPeSSCoSt	Ministerul Sănătății	18 decembrie2023 București
2	Prezentare: Selectarea spitalelor pilot din proiect; Selecția celor mai frecvente 20 patologii; Analiza protocoalelor spitalelor pilot utilizate pentru cele 20 de patologii selectate în proiect	Constanța Mihăescu-Pinția	Conferința de închidere a Proiectului CaPeSSCoSt	Ministerul Sănătății	18 decembrie2023 București
3	Prezentare: Calcularea standardelor de cost	Marius Ciutan	Conferința de închidere a Proiectului CaPeSSCoSt	Ministerul Sănătății	18 decembrie2023 București
4	Prezentare: Setul minim de date de cost și Metodologia unitară de colectare a datelor (colectarea datelor de cost)	Cristina Lupan	Conferința de închidere a Proiectului CaPeSSCoSt	Ministerul Sănătății	18 decembrie2023 București
5	Prezentare: Metodologia de implementare a sistemului internațional de clasificare a maladiilor varianta ICD-11 în România	Cristina Lupan	Conferința de închidere a Proiectului CaPeSSCoSt	Ministerul Sănătății	18 decembrie2023 București
6	Prezentare: Manualul de managementul calității serviciilor spitalicești – dezvoltarea în cadrul proiectului, consultări, promovare și distribuire	Constanța Mihăescu-Pinția	Conferința de închidere a Proiectului CaPeSSCoSt	Ministerul Sănătății	18 decembrie2023 București

7	Prezentare: Formarea personalului de la nivelul instituțiilor beneficiare pentru sustenabilitatea proiectului	Mona Moldovan	Conferința de închidere a Proiectului CaPeSSCoSt	Ministerul Sănătății	18 decembrie 2023 București
8	Prezentare: Serviciile de chirurgie în România	Prof. Dr. Cristian Vlădescu	Democratizarea Chirurgiei Robotice	Ambasada SUA	16 Noiembrie 2023 București
9	Moderator workshop	Prof. Dr. Cristian Vlădescu	Workshop: Managementul operațional și medical al spitalelor	Institutul Aspen România / Aspen Institute Romania's Healthcare & Quality of Life Program	15 Noiembrie 2023 București
10	Prezentare: Metodologie de elaborare a masterplanurilor regionale de servicii de sănătate	Adina Geană	Conferința de închidere a Proiectului "Crearea cadrului strategic și operațional pentru planificarea și reorganizarea la nivel național și regional a serviciilor de sănătate" SIPOCA 728/ SMIS 129165	Ministerul Sănătății	2 noiembrie 2023 București
11	Prezentare: MRSS - o provocare strategică de a reorganiza sistemul de sănătate la nivel local/regional	Adrian Pană Aurora Dragomirișteanu	Conferința de închidere a Proiectului "Crearea cadrului strategic și operațional pentru planificarea și reorganizarea la nivel național și regional a serviciilor de sănătate" SIPOCA 728/ SMIS 129165	Ministerul Sănătății	2 noiembrie 2023 București
12	Prezentare: Importanța sistemului de monitorizare și evaluare a MRSS	Aurora Dragomirișteanu	Conferința de închidere a Proiectului "Crearea cadrului strategic și operațional pentru planificarea și reorganizarea la nivel național și regional a serviciilor de sănătate" SIPOCA 728/ SMIS 129165	Ministerul Sănătății	2 noiembrie 2023 București
13	Participant dezbateri Masă rotundă: Disfuncționalități și oportunități de îmbunătățire a regulilor de finanțare din Normele Contractului Cadru	Adina Geană	Conferința Națională de Farmacoeconomie și Management Sanitar, Ediția a Xa	Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie Târgu Mureș – Centrul de Cercetare pentru Politici de Sănătate și Management, Universitatea Sapientia și Asociația SURYAM	19-22 Octombrie 2023 Poiana Brașov

14	Participant dezbateri Masă rotundă: Situția finanțării serviciilor paraclinice în România	Adina Geană	Conferința Națională de Farmacoeconomie și Management Sanitar, Ediția a Xa	Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie Târgu Mureș – Centrul de Cercetare pentru Politici de Sănătate și Management, Universitatea Sapienția și Asociația SURYAM	19-22 Octombrie 2023 Poiana Brașov
15	Prezentare: Impactul proiectului CaPeSSCoSt asupra regulilor de finanțare a spitalelor în perioada 2024-2025	Adina Geană	Conferința Națională de Farmacoeconomie și Management Sanitar, Ediția a Xa	Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie Târgu Mureș – Centrul de Cercetare pentru Politici de Sănătate și Management, Universitatea Sapienția și Asociația SURYAM	19-22 Octombrie 2023 Poiana Brașov
16	Participant dezbateri Masă rotundă: Reorganizarea rețelei publice spitalicești din România: scop sau mijloc? Abordări alternative	Adina Geană	Conferința Națională de Farmacoeconomie și Management Sanitar, Ediția a Xa	Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie Târgu Mureș – Centrul de Cercetare pentru Politici de Sănătate și Management, Universitatea Sapienția și Asociația SURYAM	19-22 Octombrie 2023 Poiana Brașov
17	Prezentare: Utilizarea chirurgiei minim invazive versus abordarea deschisă în cazurile spitalizate – Studiu de analiză a bazei de date DRG din România 2008-2018	Prof. Dr. Cristian Vlădescu , Cătălin Copăescu	A 8a ediție a Convenției Române a Spitalelor / Sesiunea Oportunități și provocări pentru tratamentul chirurgical al pacienților din România	BORO Communications	21 Septembrie 2023 București
18	Dezbateri masa rotundă	Prof. Dr. Cristian Vlădescu	Policies to Accelerate Elimination of Cervical Cancer. The need for increasing vaccination rates	Ambasada SUA	21 septembrie 2023 București
19	Dezbateri: Analiza sistemului de sănătate românesc și cazurile Urziceni și Botoșani	Prof. Dr. Cristian Vlădescu	Emisiunea "Dezbateri în sănătate" https://www.youtube.com/watch?v=QnppO7KHC70&t=14s	DC News, DC Medical	7 septembrie 2023 online

20	Prezentare: Hospital inPatient data set collected in Romania	Constanța Mihăescu-Pinția	Masa rotundă pe tema microdatelor din cadrul Conferinței Științifice a Economistilor Români din Mediul Academic din Străinătate (ERMAS 2023)	Academia de Studii Economice din București, BNR	28 iulie 203 București
21	Moderator Panel: Finanțarea spitalelor publice	Prof. dr. Cristian Vlădescu	Conferința Modele de bună practică în administrarea spitalelor – Rolul autorităților locale	Ministerul Sănătății, în parteneriat cu Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Spitalul Clinic Județean de Urgență Bistrița, UMFST „George Emil Palade” din Târgu Mureș și cu sprijinul Biroului OMS România.	13-14 iulie, 2023 Bistrița Năsăud
22	Participant dezbateri Panel: Finanțarea spitalelor publice	Dr. Aurora Dragomirișteanu	Conferința Modele de bună practică în administrarea spitalelor – Rolul autorităților locale	Ministerul Sănătății, în parteneriat cu Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Spitalul Clinic Județean de Urgență Bistrița, UMFST „George Emil Palade” din Târgu Mureș și cu sprijinul Biroului OMS România.	13-14 iulie, 2023 Bistrița Năsăud
23	Prezentare: Dezvoltarea infrastructurii spitalicești publice la nivel regional - Sesiunea 3. Modernizarea infrastructurii spitalicești - extindere, reabilitare, dotare	Adina Geană	Conferința Națională SPITAL CONNECT Ed. 29, cu tema Evoluția modelului de asistență medicală în spitale publice	ANMCS, Oameni și companii	9-10 iunie, 2023 București
24	Prezentare: Integrarea sistemelor informatice și interoperabilitatea bazelor de date - Sesiunea 4. Digitalizarea spitalelor publice	Adina Geană	Conferința Națională SPITAL CONNECT Ed. 29, cu tema Evoluția modelului de asistență medicală în spitale publice	ANMCS, Oameni și companii	9-10 iunie, 2023 București
25	Prezentare: Serviciile de sănătate mintală: nevoi, utilizare și perspective	Aurora Dragomiriștean, Raluca Sfetcu	A XV-a ediție a Conferinței Asociației Române de Psihiatrie și Psihoterapie, având ca temă “Multidisciplinaritatea și continuitatea serviciilor de îngrijire în sănătatea mintală”	Asociația Română de Psihiatrie și Psihoterapie	7-10 iunie 2023 București

26	Coordonator Workshop: Echipa interdisciplinară de la scenariu la punere în act	Raluca Sfetcu	A XV-a ediție a Conferinței Asociației Române de Psihiatrie și Psihoterapie, având ca temă “Multidisciplinaritatea și continuitatea serviciilor de îngrijire în sănătatea mintală”	Asociația Română de Psihiatrie și Psihoterapie	7-10 iunie 2023 București
27	Coordonator Workshop: Două modele de bună practică în oferirea de servicii de sănătate mintală: Estuar și Asociația Transilvania	Raluca Sfetcu	A XV-a ediție a Conferinței Asociației Române de Psihiatrie și Psihoterapie, având ca temă “Multidisciplinaritatea și continuitatea serviciilor de îngrijire în sănătatea mintală”	Asociația Română de Psihiatrie și Psihoterapie	7-10 iunie 2023 București
28	Prezentări: Eveniment de diseminare a rezultatelor proiectului Erasmus+ “Burnout education, normatives and digital tools for European Universities” (BENDiT-EU)	Raluca Sfetcu, Ovidiu Popa Velea, Iuliana Raluca Gheorghe, Liliana Diaconescu, Georgeta Popovici	European Public Health WEEK. Public health: Global issues, local actions Tema: Mental health for all / Săptămâna Sănătății Publice Europene. Sănătatea publică: Probleme globale, acțiuni locale Tema: Sănătate mintală pentru toți https://bendit-eu.eu/multiplier-events-policy-forum/	Institutul Național de Management al Serviciilor de Sănătate, Universitatea de Medicină și Farmacie Carol Davila București	22 May, 2023 București
29	Prezentare: Diagnosticul și managementul demenței în medicina de familie – lecțiile pandemiei COVID-19 / Diagnosis and management of dementia in family medicine – lessons from the COVID-19 pandemic	Daciana Toma, Raluca Sfetcu	Conferința Națională Alzheimer cu tema Actualități în domeniul demențelor https://ralcom.eventsair.com/cnalz-2023/program-stiintific	Asociația Română de Psihiatrie și Psihoterapie	1-4 martie 2023 București
30	Moderator Sesiune plenară III	Raluca Sfetcu	Conferința Națională Alzheimer cu tema Actualități în domeniul demențelor https://ralcom.eventsair.com/cnalz-2023/program-stiintific	Asociația Română de Psihiatrie și Psihoterapie	1-4 martie 2023 București
31	Coordonatori workshop: DemiCare – proiect de intervenții terapeutice	Tiberiu Ionescu Raluca Sfetcu	Conferința Națională Alzheimer cu tema Actualități în domeniul demențelor	Asociația Română de Psihiatrie și Psihoterapie	1-4 martie 2023 București

	folosind tehnologia avansată / DemiCare – project of therapeutic interventions using advanced technology		https://ralcom.eventsair.com/cnalz-2023/program-stiintific		
--	--	--	---	--	--